

[Viggo Starcke.]

kun et tidsspørgsmål, når den næste devaluering kommer.

Her må jeg vel også have lov at citere professor Axel Nielsen der dagen efter devalueringen skrev i „Børsen“:

„Man må nu håbe, at den devaluering, som har fundet sted, må ruske os op her i landet og gøre os klar over, at vi hidtil efter krigens afslutning har levet i et *fools paradise*.“

Det er hårde ord, men de er ikke for hårde. Af den buket lovforslag, som regeringen har åbnet denne samling med, fremgår det ikke, at regeringen agter at forandre den hidtil førte politik. Ellers vil jeg bede den høje regering gøre rede for, hvad den påtænker i så henseende i fremtiden. Den højterede statsminister sagde i sin trontale noget om, at regeringen ville fortsætte denne økonomiske politik, som i de forløbne år har bragt genopbygningen væsentlig fremad, og han sagde nogle venlige ord om, at

„en stadig voksende og friere vareudveksling, som må føre til, at priser og avancer reguleres af den forøgede konkurrence, vil virke i samme retning“.

Men hvad agter regeringen at foretage sig for at fremme den friere vareudveksling?

Jeg ved godt, at Danmarks retsforbund stod ret ensom med hensyn til ønsket om at frigive kronen. Det glædede os derfor, at Mr. Winston Churchill sejlede op ved siden af os, idet han den 28. september udtalte i underhuset, at pundet burde have haft lov til at finde sit eget leje, være givet fri; det skulle ikke have været devalueret. Jeg kan nævne, at „Manchester Guardian“ og „Economist“ også går ind for fri valutahandel. Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard var i dag meget vred, næsten lidt sur over det standpunkt, retsforbundet havde indtaget. Han talte om, at det var letkøbt propaganda, demagogisk agitation. Det ærede medlem tillod sig endogså at henvise til forholdet efter den første krig, idet han dog glemte at omtale, at det var den af den radikale regering gennemførte inflation, som førte til vanskelighederne dengang. Men jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard, at det er ikke noget argument bare at hvæse rasende. Den tanke at give kronen fri var jo heller ikke ganske fremmed for „Social-Demokraten“ i deflationsperioden. Da skrev „Social-Demokraten“ den 28. juni 1925 følgende:

„Den mest sunde udvikling for vor valuta er, at kronen såvidt muligt befries for farlig spekulation og får lov til at fæste sig i sit naturlige leje.“

Venlig hilsen. Det var et guldorn..... (Statsministeren [Hans Hedtoft]: Der var ingen engelsk devaluering dengang!). Det var et guldorn, som nu er devalueret til ukendelighed, højterede statsminister.

Et folks kapital er den del af formuen, der er investeret i produktionsmidler, det er folkets værktøj, maskinerne, besættningerne, varelagrene, bygningerne, transportmidlerne. Forudsætningen for kapitaldannelse og investeringen er opsparringen og formuedannelsen, og det er derfor en farlig og samfundsskadelig politik at ødelægge viljen til opsparring, nøjsomhed og forudseenhed. Det slag, som nu er tilføjet opsparringslysten, er meget hårdt, selvom det ikke er katastrofalt, for menneskenes moral er trods alt bedre end statsmændenes.

Jeg fik et meget stærkt indtryk af, hvordan den jævne befolkning ser på det, da en mand forleden dag på Storebæltssfærgen kom hen til mig og fortalte mig følgende. Han var fra et landbohjem, og i 1902 kom han ud at tjene og fik sine første penge mellem hænder. Hans far tegnede samme år en livsforsikring for ham på 4000 kr. —, det var mange penge dengang —, og den forsikring skulle koste 62 kr. om året i præmie. I det samme år købte denne unge mand sig et sæt nyt tøj. Han kunne få et pænt sæt tøj for 35 kr., men da han var ung og smuk, tog han det bedste, han overhovedet kunne få, og det kostede 43 kr. Det vil sige, at denne mand dengang kunne betale sin livsforsikringspræmie med 1½ sæt tøj, prima tøj, om året. Tøjet var omtrent af samme kvalitet som det, han havde på den dag jeg talte med ham. I 45 år havde han derefter betalt sin præmie og så fået de 4000 kr. udbetalt. I årenes løb havde han i præmie betalt 67 sæt tøj efter prisen i 1902, men hvis han tog hensyn til den stigende pris på tøjet, havde han betalt 30 sæt tøj, og for de 4000 kr., han nu havde fået udbetalt, kunne han købe 9 sæt tøj af samme kvalitet — og det var endda før den sidste devaluering.

Kan man se, hvad det er, der foregår? Dette kan kun ske, fordi man kan få folk til at tænke i penge og ikke kan få staten og nationalbanken til at holde et stabilt prisniveau. Det er vor pligt at tilstræbe dette, og jeg vil gerne spørge den højterede handelsminister, om han synes, at han har gjort sin pligt i så henseende?

Nu har retsforbundet krævet erhvervslivets og handelens frigørelse i årevis, og altid er vi fra de andre partiers side blevet mødt med det argument: selvfølgelig skal restriktionerne afskaffes, bare ikke nu, for